

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE IN JAVNO UPRAVO

DIREKTORAT ZA JAVNI SEKTOR

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 16 50
F: 01 478 16 99
E: gp.mpju@gov.si
www.mpju.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
IN JAVNO UPRAVO**

Podpisnik: Mojca Kucler Dolinar
Izdajatelj: sigov-ca
Številka certifikata: 3a 5e 8b 02
Potek veljavnosti: 06.02.2018
Čas podpisa: 11:01, 04.03.2013
Ref. št. dokumenta: 010-77/2013/2

Urad Vlade RS za komuniciranje
gp.ukom@gov.si

Številka: 010-77/2013/2
Datum: 22.2.2013

Zadeva: Predlagam. vladi predlog št. 2693: Pravna odgovornost funkcionarjev
Zveza: Vaš ponovni poziv z dne 30.1.2013

V zvezi s predlogom št. 2693, ki se nanaša na pravno odgovornost funkcionarjev in iz vsebine katerega izhaja predlog predlagatelja za sprejem zakona, po katerem naj funkcionarji odgovarjajo za finančne izgube, naj bodo kaznovani ob dokazanih neracionalnih odločitvah in se jim ob dokazani koruptivnosti prepove opravljanje funkcije. Ker iz vsebine predloga izhaja, da se predlog nanaša tako na funkcionarje kot tudi gospodarstvenike, managerje in lastnike podjetij, Ministrstvo za pravosodje in javno upravo posreduje odgovor v okviru svojih pristojnosti – torej glede odgovornosti funkcionarjev.

V Republiki Sloveniji je funkcionar oseba, ki pridobi mandat za izvrševanje funkcije s splošnimi volitvami (na primer poslanec, župan), oseba, ki pridobi mandat za izvrševanje funkcije izvršilne (minister, državni sekretar) in sodne oblasti z izvolitvijo ali imenovanjem v Državnem zboru Republike Slovenije ali predstavniskem telesu lokalne skupnosti ter druge osebe, ki jih skladno z zakonom kot funkcionarje izvolijo ali imenujejo nosilci zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti. Praviloma posamezna področja oziroma izvrševanje posameznih funkcij urejajo področni zakoni, tako na primer zakon o poslancih, zakon o vladi, zakon o Računskem sodišču, zakon o sodniški službi.

Opozoriti je treba, da tudi za funkcionarje velja osnovna temeljna človekova pravica, zapisana v 27. členu Ustave Republike Slovenije, in sicer, da kdor je obdolžen kaznivega dejanja, velja za nedolžnega, dokler njihova krivda ni ugotovljena s pravnomočno sodbo. Zaradi tega ni možno predpisati obveznosti odstopa funkcionarja že ob sumu kaznivega dejanja ali ob sumu nepravilnosti v organu, katerega predstojnik je.

Odstop s funkcije je v veljavni ureditvi prepuščen presoji posameznika, vendar pa to ne pomeni popolne nedotakljivosti funkcionarjev, saj obstajajo instituti veljavne pravne ureditve, s katerimi se ugotavlja odgovornost funkcionarjev, kot na primer:

- postopek ugotavljanja odgovornosti predsednika republike pred Ustavnim sodiščem. Ustavno sodišče lahko v postopku ugotovi utemeljenost obtožbe in v tem primeru tudi odloči, da predsedniku republike preneha funkcija. Predsednik republike je za kršitev ustave ali hujše kršitve zakona pri opravljanju funkcije odgovoren pred Ustavnim sodiščem, Pred rednim sodiščem pa je predsednik republike odgovoren tudi ob morebitni kršitvi ustave in zakonov zunaj svoje funkcije. V kazenskem postopku se predsednika republike ne more sklicevati na imuniteto, ker mu jo ustava ne priznava;
- postopek ugotavljanja odgovornosti predsednika vlade in ministrov pred Ustavnim sodiščem. Ustavno sodišče obravnava obtožbo tako, kot je določeno za obtožbo predsednika republike;
- postopek interpelacije o delu vlade ali posameznega ministra. Namen interpelacije je v tem, da se začne razprava o politični odgovornosti vlade kot celote ali posameznega ministra ter glasuje

o njihovi odgovornosti. Pri tem se glasovanje lahko konča tudi z izrekom nezaupnice oziroma s prenehanjem funkcije;

- nezaupnica vladi;
- ugotavljanje individualne kazenske odgovornosti v kazenskem postopku (upoštevaje ustavno določeno imuniteto pri funkcionarjih, ki imuniteto imajo);
- ugotavljanje individualne materialne odškodninske odgovornosti funkcionarja. Na podlagi 26. člena ustave ima namreč vsakdo pravico do povračila škode, ki mu jo v zvezi z opravljanjem službe ali kakšne druge dejavnosti državnega organa, organa lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil s svojim protipravnim ravnanjem stori oseba ali organ, ki tako službo ali dejavnost opravlja. Oškodovanec ima pravico, da v skladu z zakonom zahteva povračilo tudi neposredno od tistega, ki mu je škodo povzročil.

Poleg navedenih institutov za ugotavljanje odgovornosti funkcionarjev je pomembno tudi, da je bil dne 11. aprila 2011 na 18. redni seji Uradniškega sveta sprejet Kodeks etike javnih uslužbencev v državnih organih in upravah lokalnih skupnosti¹. Prav tako je na spletni strani ministrstva dostopen Kodeks ravnanja javnih uslužbencev² (Uradni list RS, št. 8/01), v zvezi s katerim je vlada ob obravnavi sprejela določene sklepe, ki so prav tako objavljeni v Uradnem listu, in s katerimi se je med drugim zavezala, da bo kodeks smiselno uporabljala tudi za ministre in druge funkcionarje. Za funkcionarje obstaja torej tudi kodeks etike, ne namen in ne vsebina kodeksov pa nista usmerjena v kaznovanje, ampak v osveščanje za ravnanje v skladu z načeli, ki jih kodeks vsebuje. Zato kodeks etike ne more biti podlaga za ukrepanje drugih zoper nekoga, lahko pa pomeni podlago, da oseba sama ravna v skladu z načeli in preneha opravljati določena dejanja ali funkcijo.

Nenazadnje pa je funkcionar pri opravljanju funkcije časovno vezan na mandat, po poteku mandata pa se na novih volitvah ponovno odloča o primernosti kandidata za opravljanje funkcije. Razen z zakonom predpisanih postopkov ugotavljanja odgovornosti torej njihovo odgovornost ugotavljajo in ocenjujejo tudi volivci na volitvah.

S spoštovanjem,

Mojca Kucler Dolinar
državna sekretarka

Poslano:

- naslov

¹ http://www.mpiu.gov.si/fileadmin/mpiu.gov.si/pageuploads/Uradniski_svet/Kodeks_Etike.pdf

² (Uradni list RS, št. 8/01)